

## **Oponentský posudek na diplomovou práci „Rekalkulace cen transfuzních produktů ve Fakultní nemocnici v Hradci Králové“, autor Aneta Almašiová**

**Cílem diplomové práce (DP)** bylo rekalkulovat ceny transfuzních přípravků ve Fakultní nemocnici Hradec Králové (FN HK) a zároveň provést porovnání v rámci několika zdravotnických zařízení v ČR.

Téma DP, které bylo diplomantkou zvoleno, je tématem relativně komplikovaným. Na úrovni celorepublikové se pracuje s cenami individuálně vyráběných krevních derivátů (dále **TP – transfuzní přípravky**), které byly stanoveny na základě kalkulace VZP, převzaté Státní úřadem pro kontrolu léčiv (SÚKL) v nedávné době. Za takto stanovené ceny se zároveň povětšinou obchoduje na trhu v ČR. Tyto ceny jsou však cenami, které se liší od individuálních nákladových cen jednotlivých zdravotnických zařízení. Důvodů pro tuto situaci je několik. Jde jednak o historický způsob nastavení ceny TP ze strany VZP a později SÚKL (pouze dílčí aktualizace kalkulací), dále o nákladovou odlišnost jednotlivých zdravotnických zařízení. Cílem práce mělo být vytvořit reálnou kalkulaci úplných vlastních nákladů jednotlivých TP ve FN HK a jejich porovnání s vybranými zdravotnickými zařízeními v rámci ČR.

**Teoretická část** DP náležitým způsobem postihuje metodiku kalkulací, strukturu kalkulačního vzorce, odlišný pohled na kalkulační postup v čase, využití kalkulací v praktickém řízení firmy. Postihuje rozdíl mezi pojetím variabilních a fixních nákladů a jejich dopad do managementu podniku. Absentuje stručné vysvětlení cenových a úhradových podmínek v rezortu zdravotnictví.

Vlastní **praktická část** DP má několik dílčích částí.

V části, která se zabývá **historií a současností FN HK**, je několik dílčích nepřesností (rok jmenování akademika Bedrny primářem chirurgického oddělení, nejasná specifikace období, která autorka porovnává). V bodě, který se věnuje hospodaření a investiční činnosti, by autorka více měla pohovořit o bilanci FN HK jako celku, vývoji v čase.

Dobře a pro laiky srozumitelně jsou popsány jednotlivé **části krve**. Pochopení problematiky struktury krve je výchozí pro další uchopení kalkulační problematiky TP.

Srovnání s **FN Ostrava** bez uvedení porovnání konkrétních kalkulačních postupů a cen TP je zbytečné. Srovnání pouze vybraných hrubých ekonomických ukazatelů v odlišné struktuře je pak neúčelné a zavádějící.

Doplňující otázky pro obhajobu DP:

- 1) Jaká je vazba mezi úhradovou cenou VZP a nákladovou kalkulací jednotlivých TP v jednotlivých zdravotnických zařízeních?
- 2) Jaký je možný princip oceňování laboratorních výkonů? Může zvolený postup u ocenění laboratorních výkonů vést k odlišnému výsledku proti použití dalších postupů?
- 3) Jaké hlavní položky zahrnuje v kalkulacích používané % režie?

Hradec Králové 15.4.2009

ing. Jitka Šmehlíková,

vedoucí odboru financí a analýz, Fakultní nemocnice Hradec Králové

ing. Daniel Macek,

vedoucí finančního oddělení, odbor financí a analýz, Fakultní nemocnice Hradec Králové

Praktická část DP by pro lepší orientaci měla mít odlišnou **vnitřní strukturu**. Od historie FN HK a jednotlivých částí krve by se mělo přejít k postavení kalkulací VZP, resp. SÚKL, a s jasným objasněním vazby na kalkulace konkrétního zdravotnického zařízení v obecné rovině (není dostatečně vysvětleno). Před vlastním popisem konkrétní kalkulace TP by autorka měla popsat procesní mapu výroby TP, toto by posloužilo k lepšímu pochopení celé problematiky.

Pokud jde o vlastní praktickou část, spočívající v rekalkulaci TP, musím bohužel konstatovat, že cíl diplomové práce nebyl zcela naplněn. Cílem mělo být rekalkulovat ceny TP s důrazem na nákladovost FN HK. Za účelem dosažení tohoto cíle mělo být případně změněno i současné kalkulační schéma, které ne vždy vyčerpávajícím způsobem popisovalo výrobní proces TP ve FN HK. Kalkulace vypracované diplomantkou však vycházejí z kalkulací ve FN HK dosud užívaných pouze s dílčími aktualizacemi (změna bodového ohodnocení výkonů v důsledku aktualizace Seznamu výkonů, změna osobních nákladů v čase, změna množství vyprodukovaných TU dle TP v čase, změna rozalokování nákladů na plnou krev mezi erytrocyty, trombocyty a plazmu, a to bez bližšího popisu postupu, na základě kterého k této změně došlo atd.).

U kalkulací TP je jedním ze stěžejních bodů dobře zvolit metodiku rozalokování nákladů plné krve mezi výsledné produkty. Důležitost vyplývá z faktu, že rozdělení nákladů na výrobu plné krve mezi jednotlivé TP významným způsobem ovlivňuje cenu konečného produktu. Při tomto rozdělení je potřeba zvážit, zda k tomuto rozdělení se použije počet TU jednotlivých TP získaných z plné krve, počet TU vážený jejich objemem či jiné. Proces je komplikovaný mimo jiné tím, že např. z plazmy získávané z plné krve se mohou, ale nemusí získávat trombocyty.

#### **Závěr:**

- 1) Teoretická část práce dobře postihuje problematiku kalkulací a jejich využití v praktickém řízení firmy.
- 2) Vlastní praktická část práce není dobře strukturována, některé informace chybí, jiné jsou uváděny zbytečně. Vzhledem k pouze dílčí aktualizaci současně používaných kalkulací ve FN HK není přínos DP z hlediska jejího praktického užití optimální.
- 3) Diplomantka by do budoucna měla zapracovat na zlepšení struktury a gramatiky svého jazykového projevu.

Téma, které si autorka vybrala, je komplikované, diplomantka se ale navíc již setkala s praxí. Práci přes její dílčí nedostatky doporučuji k obhajobě.

Navrhuji hodnotit známkou **dobře**.